

101- CHUYỆN ĐỀ-BÀ-ĐẠT-ĐA THẢ CON VOI SAY TÊN HỘ TÀI MUỐN HẠI PHẬT

Thuở Đức Phật ở tại thành Vương xá, bấy giờ Đề-bà-đạt-đa thả con voi say tên là Hộ tài muốn hại Đức Phật. Lúc ấy năm trăm La-hán đều bay lên hư không, chỉ có một mình Tôn giả A-nan là đứng sau Đức Phật, Đức Phật khi ấy đưa cánh tay phải lên, con bạch tượng Hộ tài thấy năm trăm con sư tử. Lúc ấy con voi hoảng sợ, tức thì bị điều phục quy thuận. Năm trăm Tỳ-kheo lúc đó bỏ Đức Phật mà đi, chỉ có Tôn giả A-nan là ở sau Đức Phật.

Đức Phật nói:

–Đâu chỉ có ngày hôm nay mới vậy, mà ở thời quá khứ cũng vậy.

Ngày xưa ở nước Ca-thi có năm trăm con chim ưng, làm thành một bầy. Khi ấy con chim ưng chúa tên là Lại-tra. Chim ưng chúa có một vị bề tôi tên là Tố-ma. Khi ấy chim ưng chúa bị thợ săn bắt được, bầy chim ưng năm trăm con đều bay đi chỗ khác, chỉ có con Tố-ma là đi theo chim chúa, nó nói với thợ săn:

–Xin ông hãy thả chúa tôi ra. Hôm nay tôi lấy thân mình để thay cho chúa tôi.

Nhưng thợ săn không chịu. Ông liền đem chim ưng chúa dâng cho vua Phạm-ma-diệu. Nhà vua hỏi chim ưng chúa:

–Người có an ổn chăng?

Chim ưng chúa đáp:

–Nhờ đại ân của vua, được nước trong của vua, lại được cỗ ngon để được nuôi sống nên thường được bình an ở trong đất nước này. Cúi mong Đại vương hãy thả tất cả con chim ưng ra, làm cho chúng không sợ hãi.

Lúc ấy bầy chim ưng năm trăm con ở trên điện của vua, kêu lên trên không trung. Khi ấy nhà vua hỏi:

–Đó là chim ưng nào vậy?

Ứng chúa đáp:

–Đó là quyến thuộc của tôi.

Nhà vua bèn ban cho bầy chim ưng được vô úy, ra lệnh trong và ngoài không được giết chim ưng.

Ứng chúa tâu với vua:

–Nay đức vua nên lấy chánh pháp để trị nước. Thế gian vô thường, như núi bốn phương. Thí như núi lớn ở phương Đông cao vút không ngần, đến lúc nào đó, cả không gian thời gian đều bị nghiền nát. Phương Nam, phương Tây, phương Bắc cũng lại như vậy. Tất cả chúng sinh cùng với người, quỷ đều bị tiêu diệt dần dần, không thể trốn thoát được, không thể nương tựa vào đâu được, không thể cứu vãn được. Chính lúc đó biết trông cậy vào đâu? Chỉ nghĩ như vậy nên phải có lòng Từ, cứu giúp tất cả, tu hành chánh pháp, làm công đức. Đại vương nên biết, tất cả sự giàu sang phú quý đều bị suy diệt, đều bị nghiền nát cuối cùng cũng tan biến trong bốn phương. Tất cả sự cường tráng lại có các bệnh tật từ bốn phương đến phá hủy tiêu diệt sự khỏe mạnh ấy. Tất cả tuổi trẻ khỏe mạnh đều bị hòn núi bệnh yếu từ bốn phương đến phá hoại tuổi tráng niên ấy. Tất cả sinh mệnh có ngọn núi đại tử từ bốn phương đến hoại diệt sinh mạng. Bốn hòn núi như vậy, tất cả muôn loài đều bị nó hoại diệt từ loài trời, loài rồng, loài người, loài quỷ, đã có sinh mệnh thì không sao tránh khỏi. Vì nghĩa này cho nên phải thường tu tâm, siêng làm chánh pháp. Nếu ai làm được như vậy, khi chết không hối hận. Nhờ tâm

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

không hối hận nên được sinh đến chỗ lành, được gặp hiền thánh, được thoát sinh tử.

Nhà vua hỏi:

– Vì sao Tố-ma im lặng?

Tố-ma đáp:

– Nay hai vua là: Vua chim ưng và vua loài người cùng nói chuyện, nếu tôi nói xen vào thì chẳng phải là nghi lễ, không có tâm kính trên nhường dưới.

Nhà vua nói:

– Thật là hy hữu! Người là chim ưng mà lại có tiết tháo của một bậc trung thần như vậy, loài người không bì kịp. Người có thể lấy thân mạng để chết thay cho chim ưng chúa, lại còn biết khiêm cung hòa thuận, không xen vào lúc người khác nói chuyện. Như đạo nghĩa vua tôi của ưng chúa và người, thế gian thật là hiếm thấy.

Nhà vua lấy vàng luyện buộc lên mé đầu chim Tố-ma, lấy lụa trắng đẹp buộc lên đầu chim ưng chúa và bảo:

– Vừa rồi chim đã thuyết thiện pháp cho ta nghe.

Rồi nhà vua thả chim bay đi.

Chim ưng chúa lúc bấy giờ là thân Ta. Tố-ma nay là A-nan. Vua loài người lúc ấy nay là vua Tịnh Phạn, cha của Ta. Còn người thợ săn lúc ấy là Đề-bà-đạt-đa.

